

שאלות ותשובות לשינון וחזרה
מאת הרב **משה טרכטמן** שליט"א

תלמודו בידו

דף קיז עמוד ב

- א] כשנאמר בתהלים "הללוי-ה" פעם אחת, האם הוא סוף הפרק הראשון, או תחילת הפרק השני ?
- ב] עד היכן אומרים את ההלל כליל הסדר קודם הסעודה ?
- ג] כיצד חותם את ברכת גאולת ישראל בתפילה, בברכות קריאת שמע, ואחרי אמירת חלק הראשון של ההלל כליל פסח ?
- ד] אלו עוד חילוקים מצינו בין נוסח התפילה לשאר מקומות ?
- ה] כיצד חותם בשבת וביום טוב את ברכת הקידוש וברכה מעין של יום בתפילה, ומדוע ?

- א] לרב חנין, ספק. לרב חסדא, סוף הפרק הראשון. לרבה בר רב הונא, תחילת הפרק השני אמנם בחמשה מקומות בתהלים מורה רב חסדא שהוא תחילת הפרק השני.
- ב] בית שמאי: עד "אם הבנים שמחה". ונחלקו האמוראים הנ"ל אם מסיים ב"הללוי-ה". בית הלל: עד סוף "כצאת ישראל ממצרים".
- ג] תפילה: גואל ישראל. שאנו מתפללים ומבקשים רחמים מאת ה' על העתיד. ברכות והלל: גאל ישראל, כלשון עבר. כיון שמספר ומשבח על גאולת ישראל שעברה.
- ד] 1. בתפילה אומר "קדְּשָׁנוּ במצותיך", כלשון בקשה על העתיד. בקידוש אומר "קדְּשָׁנוּ במצוותיך", כלשון הודאה על העבר.
2. בתפילה חותם "מצמיח קרן ישועה", כמבקש רחמים שיצמיח קרן ישועה לישראל. בהפטרה חותם "מגן דוד" (אך בתפילה אינו חותם כן, לפי שכבר חתם מגן אברהם, ואין ראוי לחתום שתי ברכות בסגנון אחד).
- ה] קידוש: בשבת "מקדש השבת". ולא מזכיר ישראל, שהיא קבועה מששת ימי בראשית. ביום טוב "מקדש ישראל והזמנים". שישראל קובעים מתי יחול, שהרי הם מעברים את החדשים וקובעים את השנים.
- תפילה: לרב יהודה, בשבת חותם "מקדש השבת", וביום טוב "מקדש ישראל והזמנים". לרבה [קודם שחזר בו] "מקדש ישראל", לכבוד הרבים שנתאספו להתפלל.